
századunk norvég költészetéből

Krnulf Overland

A KEDVES

Járkál a kedves künn a kertben
s nem is sejti, hogy nézem.
Szabad és szép, mint fiatal állat.
Dalolva teregeti harisnyáit
száradni boldog fákra.

Dús lombok hajlonganak fölötte.
Meztelen talpát csókdossa a fű.
Fiatal a kedves, tenyerétől rózsás
lábahegyéig szerelemmel telve.
Amikor mozdul, mozdulata mintha
muzsika lenne.

Aranybarna a bőre.
Mikor fürdünk, csupaszz sziklákon dől hanyatt,
s ölen apró árnyakkal játszódik a nap.
Árad felém az új gyönyörűség
ma és minden jövő napjaimon.
Az egész égbolt tőle részeg!

Édesség minden porcikája, egész teste!
Kecses, finom formái anyai
váglyaktól feszesek;
gyermekünk lesznek, szépek és egészségesek!

O, szent a szépség,
a nemzedékek öröksége!

Mosolya villan, ahogy közelít.
A zeme keskeny,
ferdülve dől halántéka felé.
És amikor fölébe hajlok,
elsötétül, mint forró nyári éj,
mint éj, remegő csillagokkal.

Künn sűrű harmat hull, mikorra elmegy,
a réteken sokáig látom még nyomát.
A boldogság járkált itt, suttogom.

Messze a dombon kakas kukorékol,
s már világosodik.

Rolf Jacobsen

GONDOLATAID, S AMIT ELVÉGEZTÉL

Gondolataid, s amit elvégeztél
nem múlnak el,
de reményeid
meghalnak, örömed,
szükségleted
meghal, követeléseiteid, vágyaid
meghalnak, de nem az,
amit elvégeztél,
amit elvégeztél,
mindennek ellenére végbe tudtál
vinni, az az arcpírítóan
kevés,
az él,
többet kellett volna,
az él,
míg az,
amire vágysz,
az meghal, reményeid meghalnak
sietve mind, de
amit gondoltál, mit
gondoltál?, élni fog, s mit
végzetél el te?,
az ördögbe is, hát
mit végeztél el te,
— te?

Gunvor Hofmo

EGY VARJÚ, AMELYIK SZÁLLDOGÁL...

Egy varjú, amelyik szálldogál. Csak magának, a mozdulatlan fáknak a hóban. Csak szemem jelenének, jelül keserű bizonyosságomnak, hogy semmi sem ér soha véget, az örökkévalóság sötét formák körtáncaként születik s hal meg. Ugyanaz a fájdalom, a senkitől meg nem bűnhődött, ugyanaz a sikoly, a soha el nem halkuló, az egynapos keménységű vérnek ugyanazon erőtlen jelei a földalatti törvények ellen.

Paal Brekke

APOKRIF

Itt van az ígéret földje, itt van a Kánaán, a tejjel és mézzel folyó. Tekintsd a zöld mezősegeket, a hajnali szélben harmatban fűröszöttötteket, tekintsd az ezüsttiszta patakat, olyan mint ékszer fehér köveken. Vesd le saruidat, járj meztláb a fű csillogó selymén! „De mikor ez égeti lábamat, mint a tűz...” „Vedd le köpenyed, oly meleg van itt. Nem akarsz leülni? Az air-condicionálás azonban sokkal jobb is lehetne. A többiek már táncolnak, ez a legdrágább zenekar, amit csak bérelhettek. Nézd az asztalokat, miként roskadoznak a homártól, majonéztól és meseli boroktól, ezüsttől és nehéz kristályoktól...” „De miért tűnik minden csupán homoknak, miért kerül homok a számba, amikor a patak fölé hajlok, hogy igyak?” „Psz, most az énekes következik.”

Itt van a Kánaán, az ígéret földje
Itt van a Kánaán, az ígéret földje
Itt van a Kánaán

ó, mily szépen tárul elénk mezőivel és dombjaival, szőlleivel és zöld ligeteivel, miként repesünk feléje kitért karokkal, hátunkon halálunkkal, s el tova tőle! anélkül hogy észrevennénk, hova rohanunk, anélkül hogy saját szívünket hallanánk, a kerekeivel s dugattyúival dörömbölőt, gyorsabban, gyorsabban, fulladozó hengerekben a lélegzetünkkel, nyugvás nélkül folyton tovább, amerre a megfogható-megtapintható isten előttünk jár, nappaloként fénylőre nikkelezetten, ó, cadillac a napfényben! énekelve háromszáz jahveerejével... éjjelente pedig, éjjelente égre lángoló óriási faként, mely a halálról zúg, s gyökereivel szétszaggatott mellkasunkba kapaszkodik. S miközben hamu esőzik át álmainkon, rohanunk mi, mintegy álomban rohanunk, rohanunk tüpegő apró lábakon benn egy tojásban a halál hasában...

Kánaánba, az ígéret földjére
Kánaánba, az ígéret földjére

„Ebéd előtt még iszol valamit, ugye?”

Astrid Hjertenaes Andersen

SZEPTEMBER 72

I

Vonul, mint álomban, s fölméri földemet.
Méri valami szónélkülivel.
Erdővel. Facsoporttal. Fával.

II

Szeptember kristálytiszta hónapjába beérni.
Megérteni végre mindent. Járkálni szántók mentén.
Tudni, hol fekszik az ország. Saját utamat követni.

A fenyőtűst. A tobzost. A vándorlásra hívót.
Mely szálas fenyveseken sebesen szalad át.
Szorongásaimat s dűheimet legyűrni.
Megállni szemben a csönddel.

Utak buktatóira, csontos gyökerekre lenézni.
Mint roppant élőlények állkapcsai és bordái.
Attetsző zöld zsurlók belsejébe benézni.
Puha mohára lépni s újból elmosolyodni.
Őskori páfrányok közt gázolni keresztül,
mint furcsa tengerfenéken. Hazaálmodni magam.
Visszatérni az idők hajnalából.

Atnézni évszakokon. Hallgatni visszhangjait
szédítő, darabos, zord zenéjüknek.
Szeptember hónapba beérni.
Mint dacos ellenállás állni a levegőben.
Hüvelykkel lemutatni. Lenni fölfénylő tájjá.
Erőt venni izzó haragomon.
Sápadt dühömet visszakapni.

Harald Sverdrup

A ZÖLD NYÁR

Lassan áramlik át rajtunk a zöld nyár
a gyerekkor könnyű táncával vízen, homokon és kagylók fölött
s cikkanó síkos félszegúszó érintésével a talpunk alatt,
feledt lidércnyomásos álom sötét vízmélyi fáival,
felénk dőlnek s ostorcsapásként sújtanak ránk,
s legfelül egy másik tenger habfehér tajtékzása,
benne szúnyogfekete másodpercek tűnnek el
egy fényhídon az éji égen át.

Erling Christie

S VÉGÜL —

Lehull a függöny —
a terem lassan kiürül
s kialszanak a fények

eltávolítja a festéket
s egy idegen tekint rá vissza
a tükröből, így
lép ki meztelen arccal
az éjszakába

ahol a csillagok
nem ismerik s nem
várnak a szavára

fázósan veszi észre:
az előadásnak végképp vége —

the rest is silence.

Peter R. Holm

A SZERETŐK

(Marc Chagall)

Álmuk körül
körbezárul a város
és dúl a hold csöndes vihára
a házak mentén... Azért ébrednek,
hogy megintcsak elpihenjenek
egymás szemében: Valami zavaró nagy
tisztaságtól lélegzetük
végetnemérő lehelletté válik
müközben zöld és kék
pillanatok virágillata
szálló felhők fátyla fölé
libbentli őket...

Mélyen alattuk
elpirul háztető s torony
a naptól... A szeretők eget nyitó
fényfuvoliák felé lebegnek örökétig...

Olav H. Hauge

ITT LAKOM

Emberöltője már, hogy itt lakom.
Szélfútt évek s duzzadó vitorlákkal
csillagok suhantak tova.
Fák s madarak telepedtek le itt,
csak én nem leltem nyugalmat.

Hans Börlí

A PIGMEUS ALMA

Élek.
Pigmeuséletet a mocsarakban:
Mérgezett nyilakkal tele a tegzem,
gyors szemem folyton résen áll
kígyócsípés és alattomos vermek ellen.
De az éjek osendjében —
amikor bolhacsípett kurtyaként a boly
nyugtalanul alszik a csillagok alatt —
én a fehér emberről álmodom.
A magas fehér emberről. Aki
a folyón egy nap dalolva evezett tova
az északi ég fényével az arcán.

Georg Johannesen

FONTOS

Fontos: hogy a hegedű fel legyen hangolva
hogy a G-dúr-hegedűverseny túlharsogja
a két hatalmi tömböt

Fontos: hogy az énekkar
tudja a különbséget gáz és levegő közt

Fontos: a szelet orgonává átépíteni

Fontos: átépíteni az írógépet
gépfegyverré
mely vörös írószalagra vált át
miközben a sasok repülőgépekké merevednek

Fontos: hogy a toll hegyes legyen
s szemlyukat döfjön az álarcon

Fontos: terjeszteni, de nem elhinni
az öngyilkos üzenetét

a fehér lapot mely egyidejűleg
vers, rajz és hangversenyprogram

Fontos: hangversenyen ülni
a robbanás idején

Fontos: hogy a vászon ki legyen feszítve
mikor a Matterhorn nevű szobrot

Svájc nemzeti bankja szignálja

Fontos: a tengert vízzel festeni

Fontos: a képet

megmutatni a vaknak

Stein Mehren

KÉPÍRAS

Ember

Így látlak téged pillantásom
izzó vésőjével; Te
éppen a barlang falába vésél
guggolva műved, önmagad, előtt
A világ számára azonban
megfejtethetlen ez a rébusz
a hallal s a víz fölötti madárral s az éggel
tükröződve benned, belédvetülve

a képeknek ez a sora
melyet te életeddel fejtesz meg
azzal hogy úgy élsz mintha értelme lehetne
a szív minden hieroglifái
egybefonódnak itt
Most már
hal és madár, ember és ember
eggyé váltak itt mind teveled

vagy talán csupán egy újabb kép
kapcsolódott a halból s madárból
vízből és égből álló sorhoz
Ott — kőbe vésett képírás
Míg itt — szíved, mindenbe kivetülve

(Sulyok Vince fordításai)